

COA moet nú optreden tegen discriminatie

de Volkskrant

4 maart 2016 vrijdag

Copyright 2016 De Persgroep Nederland BV All Rights Reserved

de Volkskrant

Section: Opinie en Debat; Blz. 21

Length: 780 words

Byline: LAURENS BUIJS EN SANNE POLS

Body

Asielopvang

In de opvang van asielzoekers verzaakt de staat haar taak als hoeder van de rechtsstaat.

Het kabinet was onvermurwbaar: de aparte opvang voor lesbische, homoseksuele, biseksuele en transgender vluchtelingen die in de opvang bedreigd worden komt er niet. Afgelopen dinsdag brak de PvdA-fractie onverwachts met deze lijn door een D66-motie aan een meerderheid te helpen die het kabinet oproept aparte opvang te verzorgen voor 'kwetsbare groepen' die gediscrimineerd worden. Maar de noodzaak om deze groepen daadwerkelijk veiligheid te bieden, is bij de uitvoerende macht nog niet doorgedrongen.

Staatssecretaris Dijkhoff wijst het idee van aparte opvang steevast van de hand met het argument dat dat 'stigmatiserend' zou zijn. Zijn angst voor stigmatisering kan echter nooit worden gebruikt om de verantwoordelijkheid voor de aanpak van discriminatie uit de weg te gaan.

Het water staat veel minderheden aan de lippen. Dat is duidelijk geworden uit de vele schrijnende verhalen die organisaties als COC Nederland, Secret Garden en LGBT Asylum Support naar buiten brachten. De dreigementen zijn soms zo ernstig en structureel dat vluchtelingen dag en nacht in een staat van angst leven en moeten vechten tegen zelfmoordgedachten.

Ook wij zijn natuurlijk niet voor een asielbeleid dat segregatie nastreeft. Nederland kenmerkt zich juist door het samenleven van verschillende groepen naast en met elkaar.

Nederland staat echter ook voor de bescherming van minderheden als hun veiligheid in het geding is. De taak van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) op het gebied van discriminatie zou dus tweeledig moeten zijn: het vergroten van de veiligheid voor iedereen in alle opvanglocaties, en het verzorgen van aparte opvang voor vluchtelingen die die veiligheid (nog) niet ervaren.

Het COA lijkt deze tweeledige taak nog niet serieus te nemen. Vorige maand zei de organisatie dat als bewoners zich onveilig voelen ze daar 'in principe actie op moeten ondernemen', maar niets te zien in aparte opvang. 'We doen niet aan verdeling van groepen', liet een woordvoerder weten. Er werd niet gezegd welke actie het COA dan wel van plan is te ondernemen. Het was PvdA-minister Bussemaker die deze stilte verbrak door tijdens een feest van COC Nederland de hulp van haar ministerie toe te zeggen in het opzetten van een voorlichtingsprogramma.

COA moet nú optreden tegen discriminatie

Het ministerie en het COA ontvingen vlak daarna een stortvloed aan reacties van organisaties uit het maatschappelijk middenveld met ideeën voor het opstapelen van dit voorlichtingsprogramma. Het COA nodigde afgelopen dinsdag dertig organisaties uit om mee te denken tijdens een bijeenkomst in Den Haag. De opening werd verzorgd door een bestuurslid van het COA. Na haar introductie bleek zij echter snel verdwenen, tot onvrede van de deelnemers. Een ingehuurd freelanceduo, zelfverklaarde 'corporate antropologen', nam het voorzitterschap over en vulde de rest van de middag met een op het boeddhisme gestoeld 'gesprek op voeten' dat uiteindelijk aanstuurde op 'mildheid', voor elkaar en voor het COA.

Deze ongetwijfeld goed bedoelde poging schoot bij veel aanwezigen in het verkeerde keelgat. De ergernis nam toe doordat het duo hen continu benaderde als een verdeeld veld waarin vooral eigen belangen worden nagejaagd. In werkelijkheid was er juist opvallend veel overeenstemming. Van vertegenwoordigers van christelijke en joodse organisaties tot vrijwilligers in de noodopvang: zij waren het eens over de urgentie van de situatie, en zijn verenigd in hun kritiek dat het COA te weinig optreedt om discriminatie tegen te gaan. Wat een gelijkwaardig gesprek tussen partners met ongekend diverse expertise had kunnen zijn, leek meer een verdeel-en-heersstrategie om het middenveld de mond te snoeren.

In plaats van zich te verschuilen achter een lege inspraakbijeenkomst die meer weg heeft van een mindfulnesssessie, moet het COA nu daadkrachtig optreden tegen discriminatie. Voor urgente gevallen moet meteen een aparte opvang worden opgezet. Om op langere termijn alle opvanglocaties veilig te maken voor minderheden, moet een integraal voorlichtingsprogramma tastbaar worden gemaakt.

Omdat een dergelijk programma grotendeels kan rusten op de inzet van al bestaand COA-personeel, de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld bij de vluchtelingencrisis, en de vele vluchtelingen die tot op het bot gemotiveerd zijn om iets van hun verblijf in Nederland te maken, kunnen de kosten beperkt worden gehouden.

Het is de hoogste tijd dat het COA zijn rol als vertegenwoordiger van de Nederlandse rechtsstaat in de asielketen serieus gaat nemen.

Het water staat minderheden in de opvang aan de lippen

Bekijk de oorspronkelijke pagina: pagina 21

Graphic

Koemelken op een door scouting georganiseerde 'Hollandse spelletjesdag' voor asielzoekers in Heumensoord - inclusief zaklopen, ballengooien, touwtjespringen, sjoelen en klomplopen.

Foto Flip Franssen / HH

Classification

Language: DUTCH; NEDERLANDS

Publication-Type: Krant

Journal Code: de Volkskrant

COA moet nú optreden tegen discriminatie

Subject: Refugees (94%)

Load-Date: March 3, 2016

End of Document